

**GINIE: Geografisch Informatie
Netwerk in Europa**

IST-2000-29493

Geo-informatie beleid in Europa: Aanbevelingen voor actie

GINIE D 2.7.2(a)

Project Co-ordinator:
Universiteit van Sheffield - USFD

Partners:
Europese koepelorganisatie voor geo-informatie - EUROGI
Gemeenschappelijk centrum voor onderzoek van de Europese Commissie - JRC
Open GIS Consortium (Europa) - OGCE

Achtergrond

De ontwikkeling van de “Informatiemaatschappij” is een van de belangrijkste beleidsdoelen van de Europese Unie geweest sinds het verdrag van Maastricht in 1993 de Unie de verantwoordelijkheid gaf om de integratie van netwerken op het gebied van transport, energie en telecommunicatie door heel Europa heen te ondersteunen. Het begrip “Informatiemaatschappij” omvat sinds die tijd het geheel van beleid, initiatieven en investeringen, die nodig zijn om economische groei en het concurrentievermogen te vergroten en een maatschappij, gebaseerd op het gebruiken van aan informatie gerelateerde kennis, producten en diensten, te ontwikkelen.

De Europese aanpak van de ontwikkeling van de informatiemaatschappij draait om twee kernen: de liberalisering van de telecommunicatie sector om de feitelijke toegang tot netwerken en diensten te vergroten en de “liberalisering” van de overheidsinformatie om het hergebruik te vereenvoudigen en om een vitale informatiemarkt en industrie te ontwikkelen die voorziet in efficiënte dienstverlening en participatie van iedereen ondersteunt.

Onderkend wordt dat geo-informatie een sleutelfactor voor overheidsinformatie is op twee belangrijke gronden :

1. Geo-informatie heeft een belangrijke *economische* waarde. Dit is goed aangetoond in een studie voor de Europese Commissie (Pira et al. 2000) die de economische waarde van overheidsinformatie in Europa schatte op 60-70 biljoen Euro per jaar, waarbij meer dan de helft werd beschouwd als geo-informatie (topografie, kadaster, meteorologische diensten, milieu gegevens). In het jaar daarvoor liet een studie van Oxera (1999) zien dat, terwijl de omzet van de topografische dienst in Groot Brittannië, de Ordnance Survey, ongeveer £ 100 miljoen was, de bruto toegevoegde waarde van de zaken die zij in het land ondersteunt duizend keer groter is: ongeveer £ 100 biljoen. De hierboven genoemde getallen kunnen verschillen, gedeeltelijk afhankelijk van de definitie van geo-informatie, maar ze maken niettemin duidelijk dat de bijdrage van geo-informatie onbetwistbaar is. Uit economische overwegingen moet daarom het hergebruik en de exploitatie van informatie uit de publieke sector vergroot worden.
2. Geo-informatie heeft een belangrijke beleidswaarde omdat het de geïntegreerde beoordeling van beleid in de verschillende sectoren (landbouw, transport, regionale ontwikkeling, milieu) mogelijk maakt. De groeiende erkenning van het belang op het hoogste politieke niveau hangt samen met de toenemende zorg voor duurzame ontwikkeling, die als een van de belangrijkste doelen van de Europese Unie in het verdrag van Amsterdam van 1997 besloten lag. Daarop gebaseerd vereiste een toenemend aantal milieu maatregelen in Europa de verzameling, integratie en analyse van geo-informatie voor effectbeoordeling, beleidsmonitoring en herziening van beleid. In 2003 tekenden de drie commissarissen van de Europese Commissie, verantwoordelijk voor Milieu, Onderzoek, Economische en financiële zaken en EUROSTAT een memorandum om een geo-informatie infrastructuur in Europa (INSPIRE: Infrastructure for Spatial Information in Europe) tot stand te brengen.

Omdat zij de economische en maatschappelijke waarde van geo-informatie erkennen, hebben veel landen een nationale (of regionale) geo-informatie infrastructuur (NGII) ontwikkeld: een kader voor beleid, instellingen, technologie, data en mensen die het mogelijk maken effectief geo-informatie te delen en te gebruiken. Een herziening van de meest recente toepassingen van geo-

informatie infrastructuur is uitgevoerd in het kader van het GINIE¹ project in mei 2002. Het volledige rapport (in het Engels) en een samenvatting in verschillende talen zijn aanwezig op de GINIE web site (www.ec-gis.org/ginie). De belangrijkste conclusie van de herziening is dat politieke ondersteuning op alle niveau's (nationaal, regionaal en lokaal) cruciaal is voor de ontwikkeling van deze belangrijke infrastructuur. De redenen zijn de volgende:

- Het merendeel van de geo-informatie wordt verzameld, onderhouden en gebruikt door organisaties uit de publieke sector, die afhankelijk zijn van het door de regering uitgezette beleid met betrekking tot organisatorische prioriteiten, financiering en regulerende mechanismen ;
- Geo-informatie is een gebruiksgoed van hoge waarde en met name één die een breed scala van overheidsdiensten naar de burger ondersteunt.
- Geo-informatie infrastructuur zijn niet primair gericht op technologie, maar op het ontwikkelen van een duidelijk kader voor overeenkomsten tussen overheden en tussen de overheden, de private sector en burgers. Ook zijn ze gericht op de voorwaarden waaronder het gebruik van overheidsinformatie inclusief geo-informatie gemaximaliseerd kan worden ten voordele van allen.
- De overheid speelt daarom een sleutelrol in de ontwikkeling van geo-informatie infrastructuur en van de informatiemaatschappij, omdat zij op hetzelfde moment dataproducent is, gebruiker, beleidsmaker en degenen die de kaders geeft aan de belangrijkste overheidsorganen.

Daarom is het duidelijk dat het ontwikkelen van een samenhangend beleidskader voor geo-informatie niet alleen het hart is van een geo-informatie infrastructuur, maar ook van de gehele informatiemaatschappij. Dit beleidskader dient ingebed te zijn in het bredere debat en gerelateerd aan initiatieven met betrekking tot overheidsinformatie en andere centrale beleidsgebieden zoals duurzame ontwikkeling en de uitbreiding van de Europese Unie. Om de verbanden met en implicaties voor de formulering van een geo-informatiebeleid voor deze bredere beleidsomgeving te onderzoeken, organiseerde GINIE een bijeenkomst van deskundigen in mei 2002, waarvan de belangrijkste bevindingen in dit document zijn samengevat. De bijeenkomst trok 27 deskundigen uit 10 Europese landen en analyseerde in het bijzonder de actuele ervaringen, belangrijkste punten en lessen die geleerd kunnen worden uit Tsjechië, Frankrijk, Italië, Litouwen, Noorwegen en Groot-Brittannië. Een volledig rapport van de bijeenkomst is ook beschikbaar op de GINIE website. Dit document bestaat uit twee delen: een dat de bredere beleidsomgeving nog eens onder de loep neemt en een tweede dat de bevindingen en aanbevelingen van de bijeenkomst van deskundigen samenvat.

Context van het beleid

Telecommunicatie beleid

De initiatieven van de Europese commissie om de feitelijke toegang te liberaliseren hebben opvallend succes gehad. De meeste nationale telecommunicatiebedrijven verloren hun monopolie en zijn geprivatiseerd. Meer competitie vergrootte de keuze van consumenten en verhoogde het serviceniveau. De gemeenschappelijke standaard voor mobiele telefonie (GSM), gestimuleerd door de Europese Commissie in 1994, heeft een markt geschapen van een veelvoud van biljoenen

---

¹ GINIE is een project gefinancierd uit het technologie programma voor de informatie maatschappij (Information Society Technologies (IST) Programme) van de Europese Unie met als doel de ontwikkeling van een samenhangende geo-informatie strategie op het Europese niveau. De partners zijn EUROGI, OGCE, het Gemeenschappelijk centrum voor onderzoek van de Europese Commissie en de Universiteit van Sheffield.

Euro's en gaf Europa een concurrerende voorsprong in deze sector (Liikanen 2002b; Standage 2001). Als gevolg hiervan overvleugelde de hoge penetratiegraad van mobile telefoons in vele delen van de maatschappij het bezit van personal computers (PCs) in Europa. Dit opende een perspectief voor een alternatieve toegang tot op internet gebaseerde informatie en diensten in plaats van het paradigma van de PC dat overheerst in de USA en Canada (Standage 2001). Een ander opmerkelijk succes is de opzet van een wettelijk kader voor elektronische communicatie netwerken en diensten geweest om transparantie te waarborgen en marktverstoringen door spelers die hun overheersende positie uitbuiten, te vermijden. Dit wettelijk kader, overeengekomen in april 2002 hield een Kader Richtlijn (Europa 2002d) in en Richtlijnen voor goedkeuring (Europa 2002c), toegang (Europa 2002b) en algemene diensten (Europa 2002e). Dit kader was een aanvulling op een Richtlijn over persoonlijke gegevens verwerking, die een wet werd in 1997 (Europa 1997) en herzien werd in 2002 (Europa 2002f). Afgezien van de details van deze Richtlijnen is het van buitengewoon belang te erkennen dat dit aspect van het economisch en sociale leven niet exclusief aan de markt overgelaten kan worden en dat het een stelsel van afspraken en "checks and balances" vereist.

Beleid ten aanzien van de informatie uit de publieke sector

Minder succes is bereikt in de vergroting en regulering van toegang tot informatie of inhoud. Richtlijnen, naar voren gebracht door de Europese commissie in 1989 (Europa 1989) om toegang tot informatie, transparantie en gelijke kansen voor alle partijen te krijgen, werden in hoge mate genegeerd, gedeeltelijk wegens gebrek aan een afdwingbare wettelijke steun en gedeeltelijk wegens de onvolwassen markt op dat moment. Het kostte nog eens 10 jaar voor het debat werd heropend in het begin van 1999 met de publicatie van het "groen document inzake overheidsinformatie: een cruciale hulpbron voor Europa" (Green Paper on Public Sector Information: a Key Resource for Europe) (Europa 1998). Dit document voor overleg speelde de belangrijkste rol in het ontstaan van het debat in Europa over de mogelijkheden geschapen door de toenemende beschikbaarheid van overheidsinformatie in digitale vorm voor hergebruik boven het doel uit waarvoor ze oorspronkelijk was verzameld. Het document onderkende de bestaande belemmeringen in de toegang tot overheidsinformatie inclusief de verschillende wettelijke kaders en prijsstellingen. Het stelde toepasselijke vragen in hoeverre een dergelijk kader in Europa geharmoniseerd moet worden met een differentiatie tussen administratieve en niet-administratieve gegevens en "essentiële" versus toegevoegde waarde gegevens.

Na uitvoerige raadpleging werd het "Green Paper" door een communicatie (Communication) (Europa 2001b) en een ontwerp Richtlijn (Europa 2001i) opgevolgd. De ontwerp Richtlijn pleit voor acties op het Europese niveau om de genoemde beperkingen op te heffen en een minimum niveau van harmonisatie voor het hergebruik van commerciële en niet commerciële informatie uit de overheidssector te creëren. Het ontwerp houdt zich niet bezig met zaken als toegang tot gegevens met het argument dat dit het best geregeld kan worden op nationaal, regionaal en lokaal niveau. In plaats daarvan richt het zich op het waarborgen van gelijke kansen voor alle spelers, transparantie en niet discriminerend handelen met betrekking tot de voorwaarden voor hergebruik en exploitatie van gegevens die al toegankelijk zijn. Het ontwerp is nauwkeurig onderzocht door het Europees parlement in 2002/2003 en men hoopt dat de algemene principes die met succes overeengekomen zijn voor de fysieke aspecten van elektronische toegang, ook overeengekomen worden voor de toegang tot de inhoud.

e-Government

Het aan elkaar koppelen van overheidsadministraties via internet was een van de tien prioriteiten uit het actieplan "Europa's weg naar de informatiemaatschappij" (Europa 1994) van 1994. Het werd vervolgens uitgebreid met de doelstellingen van een betere dienstverlening aan de burgers, beperking van overheidsuitgaven en het aanjagen van de Europese informatiemarkt via de

“overheid on-line” prioriteit, zoals goedgekeurd door de Europese Raad in het e-Europa initiatief in 1999. eEuropa is opgevolgd door twee actieplannen voor 2002 (Europa 1999) en 2005 (Europa 2005) met afspraken tussen de lidstaten om te bereiken dat doelstellingen geformuleerd worden voor de on-line levering van overheidsdiensten in 2005 en als gevolg daarvan een betere toegang tot overheidsinformatie voor alle burgers. De actieplannen zijn voornamelijk gefinancierd door de nationale regeringen met een enkele basisfinanciering door de Europese Unie.

Milieu beleid

Daarnaast is de druk toegenomen om openbare toegankelijkheid van gegevens op milieugebied te krijgen. Op internationaal niveau is de Aarhus Conventie uit 1998 over *toegang tot informatie, openbare deelname aan besluitvorming en toegang tot het recht in milieuzaken (Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters)*, die van kracht werd in oktober 2001, van belang omdat het de link legt naar het recht om toegang te krijgen tot informatie over mensenrechten, inclusief het recht om deel te nemen aan het besluitvormingsproces en herstelvergoedingen te eisen. De aandacht gaat dus van economische argumenten over toegang als een manier om de markt te ontwikkelen naar meer fundamentele zaken als democratie en maatschappelijke rechtvaardigheid. Op Europees niveau vraagt de Aarhus Conventie (Aarhus 1998) om een herwaardering van verschillende beleidsgebieden, inclusief de herziening van de Richtlijn over de toegang tot milieu informatie uit 1990 (Europa 1990) die in het midden van de tachtiger jaren ontworpen was vóór het internet tijdperk. Het ontwerp uit het jaar 2000 (Europa 2000) voor het Europees Parlement in het voorjaar van 2002 is vernieuwend omdat het ook het recht op specifieke milieugegevens uit elektronische databanken inhoudt.

In het algemeen heeft de toegenomen nadruk op duurzaamheid geleid tot pogingen om de cumulatieve effecten van beleid in verschillende sectoren integraal vast te stellen. Dit onderstreepte het belang van nauwkeurige informatie en indicatoren inclusief geo-informatie. Het resultaat hiervan was een groeiend aantal Europese Richtlijnen die de verzameling, het onderhoud en het delen van geo-informatie vereisen. Voorbeelden in dit verband zijn het geïntegreerde administratieve en controlesysteem (Integrated Administrative and Control System (IACS)) om te helpen bij het monitoren van het landbouwbeleid, de communicatie over integraal management voor kustgebieden (Communications on Integrated Coastal Zone Management (COM(2000)547 and COM(2000)545)), en de Water Kader Richtlijn (Water Framework Directive (2000/60/EC)). Laatstgenoemde is in het bijzonder belangrijk omdat hij specifiek vraagt om een grote databank met gegevens van elk stroomgebied van een rivier in Europa, die verzameld zijn en beheerd worden in een geografisch informatiesysteem dat geschikt is voor integratie en analyse op Europees niveau. Deze richtlijn voorziet in de wettelijke basis voor het INSPIRE initiatief.

INSPIRE

Het initiatief voor een geo-informatie infrastructuur in Europa (INSPIRE: Infrastructure for Spatial Information in Europe www.ec-gis.org/inspire) werd begonnen aan het eind van het jaar 2001 met als doel relevante, geharmoniseerde en kwalitatief goede geo-informatie beschikbaar te krijgen voor de formulering, implementatie, het volgen en evalueren van het beleid van de Unie. Om dit doel te bereiken heeft INSPIRE zich gericht op een groot aantal zaken zoals: gemeenschappelijke referentiedata en metadata, architectuur en standaards, wettelijke aspecten en data policy, financiering en invoering van structuren, en analyse van de effecten. Het doel is te komen tot een gemeenschappelijk Europees wettelijk kader dat, hoewel het zich eerst richt op de behoeften van het milieubeleid, vervolgens uitgebreid zal worden naar andere gebieden van belang voor de Europese gemeenschap zoals landbouw, regionaal beleid en vervoer.

De overkoepelende beleidsprincipes van INSPIRE zijn de volgende:

- gegevens moeten één keer verzameld worden en meermalen gebruikt op het niveau waar het het best gedaan kan worden.
- het moet mogelijk zijn geo-informatie van verschillende bronnen uit Europa naadloos te combineren en te delen met veel gebruikers en applicaties
- het moet mogelijk zijn informatie op één niveau verzameld, te delen op alle niveau's, b.v. gedetailleerd voor gedetailleerd onderzoek en algemeen voor strategische doeleinden
- geo-informatie, nodig voor goed bestuur, zou overvloedig en wijd verspreid aanwezig moeten zijn onder condities die een veelomvattend gebruik niet verhinderen
- het moet gemakkelijk zijn te ontdekken welke geo-informatie beschikbaar is, tegemoet komt aan de behoeften voor particulier gebruik en onder welke condities zij gekregen en gebruikt kan worden
- geo-informatie moet gemakkelijk te begrijpen en te interpreteren zijn binnen de juiste context en op een gebruikersvriendelijke manier geselecteerd met behulp van visuele middelen

Om deze principes te kunnen realiseren staat men voor een aantal uitdagingen met betrekking tot het te voeren beleid. Daarom was de INSPIRE werkgroep voor data policy goed vertegenwoordigd in de GINIE deskundigen bijeenkomst om de overeenkomsten en verschillen te laten zien in de uitgekozen Europese landen, en om de beleidsalternatieven te bediscussiëren van het voorgestelde wettelijk kader voor INSPIRE.

Gevolgen voor het geo-informatie beleid in Europa

De herziening van de belangrijkste data policy ontwikkelingen die op dit moment in Europa plaatsvinden, laat de dynamiek van dit beleidsterrein zien. Dit wordt ook weerspiegeld in de ervaring van alle landen die op de bijeenkomst vertegenwoordigd waren. Het internet biedt enorme nieuwe kansen voor de verspreiding van overheidsinformatie, het scheppen van nieuwe waarde toevoegende producten en diensten, en het stimuleren van de informatiemarkt. De door de Europes regeringsleiders aangegane verplichting om een sterke agenda voor e-government na te streven is van betekenis voor de mate waarin het nieuwe communicatiekanalen opent tussen de onderdelen van de overheid en met burgers en de private sector. Groot Brittannië, Frankrijk en Italië hebben al belangrijke stappen vooruit gezet in de verspreiding van informatie naar het publiek en de verbetering van de dienstverlening aan de burgers door internet. Op dezelfde wijze bevestigen de ervaringen van Tsjechië en Litouwen dat de kandidaatlanden deze uitdaging ook serieus genomen hebben. Zij identificeerden e-government en de bevordering van de informatiemaatschappij als een vitale strategische doelstelling om de overheidsadministratie te moderniseren en de toegang tot de Europese Unie te vereenvoudigen. Alle landen die geanalyseerd zijn, hebben gemeenschappelijk dat zij werken aan een beleid van territoriale decentralisatie, die de administratie op lokaal niveau versterkt en de kloof vermindert tussen burger en overheid. Dit beleid van decentralisatie vraagt ook om efficiënte administratieve procedures en open communicatiekanalen tussen all betrokken stakeholders. Die kan vereenvoudigd worden door op internet gebaseerde communicatie.

Er zijn veel mogelijkheden en uitdagingen, die met name met betrekking tot geo-informatie acut zijn, maar ook andere soorten informatie uit de publieke sector beïnvloeden, inclusief milieu-informatie. Enkele uitdagingen zijn hieronder samengevat.

- De kern van dergelijke uitdagingen zit in de spanning tussen de mogelijke economische waarde van overheidsinformatie in het algemeen en geo-informatie in het bijzonder en zijn maatschappelijke en beleidswaarde. Daarom moet de potentiële

maatschappelijke en beleidswaarde die voortkomt uit de maximalisering van de verspreiding van geo-informatie in evenwicht gebracht worden met de concurrerende druk van financiële departementen om de revenuen voor het openbaar bestuur te maximaliseren. Dit in evenwicht brengen geldt ook voor andere departementen als bv Economische Zaken die de ontwikkeling te steunen van een sterk bedrijfsleven in de informatie sector.

- Deze spanning is er niet alleen tussen departement en andere onderdelen van de centrale overheid, maar ook tussen de centrale en decentrale overheid. Het toenemend proces van decentralisatie in veel landen als hierboven vermeld, versterkt wat dit betreft de macht van de lokale overheden, die ook de belangrijkste inwinners, gebruikers en verstrekkers van geo-informatie zijn.
- Veel geo-informatie wordt door de lokale overheden verzameld in samenwerking met de private sector. Op die manier worden rechten voor derden geschapen, waar rekening mee gehouden moet worden bij het formuleren van beleid voor de verspreiding en het gebruik van geo-informatie.
- Business modellen gebaseerd op de verspreiding van informatie via internet zijn beweeglijk, zoals we hebben gezien bij het barsten van de internet zeepbel in de afgelopen jaren. Veel dienstverleners, die zonder kosten in rekening te brengen informatie verstrekten op basis van de ontvangsten die moesten komen van advertenties of abonnement, hebben gefaald en als ze al overleefden hebben ze een model gekozen gebaseerd op het direct in rekening brengen van de kosten.
- Als de markt informatieproducten met toegevoegde waarde ontwikkelt, zijn er een toenemend aantal zaken die naar boven komen met betrekking tot patenten op producten en processen door het hele land heen en fair trade. Met betrekking tot dit laatste zij opgemerkt dat er tenminste twee belangrijke gebieden van zorg zijn: ten eerste: de overheidsorganen die handelen op de open markt, handelen oneerlijk - of de markt merkt op dat zij dat doen - door kruissubsidies te geven aan hun producten met geld van de belastingbetalers om de concurrenten uit de private sector te benadelen; ten tweede: diezelfde kruissubsidies brengen ook het risico met zich mee dat de belastingbetaler meer dan één keer voor dezelfde dienst betaalt als het andere overheidsorganen vrij staat dezelfde diensten te verlenen. Transparantie van de markt en onafhankelijke regulering worden daarom in toenemende mate belangrijk.

De hierboven genoemde punten beïnvloeden in meer of mindere mate elk Europees land. De verschillen die er zijn hebben meer te maken met historische perspectieven van wat een overheidsdienst is en hoe zij gefinancierd moet worden of met het financieel regime van specifieke dataverschaffers dan met structurele verschillen. Al met al worstelt elke overheid op nationaal of lokaal niveau met de intellectuele, institutionele, organisatorische en financiële uitdagingen veroorzaakt door op internet gebaseerde communicatie. Hoe waardevoller de informatie is, hoe groter de uitdaging. Ondanks deze overwegingen geeft de ervaring van de vergeleken en geanalyseerde landen aan dat er een zekere mate van convergentie is met betrekking tot een paar grondbeginselen:

- Geo-informatie is een kernelement om goed bestuur in Europa op alle niveau's te ondersteunen in het bijzonder in relatie tot het milieu, de elektronische overheid en veiligheid. Die zijn van vitaal belang voor de kwaliteit van het leven van de burgers. Daarom

hebben we kaders nodig die waarborgen dat geo-informatie de kwaliteit heeft die nodig is voor het beoogde doel en overal gebruikt wordt. Om de laatstgenoemde twee doelen te bereiken is het volgende noodzakelijk:

- Omdat de produktie van geo-informatie duur is, moeten die produktiemodellen gekozen worden, die de beste waar voor hun geld geven en daarbij tegemoet komen aan de wensen van de gebruikers. Ook moeten innovatieve financiële regimes worden ontwikkeld om een duurzame en kosten/effectieve produktie en het gebruik van geo-informatie b.v. door gezamenlijke financiering van de publieke en private sector en tussen de lokale en centrale overheden te maximaliseren.
- Er moet een duidelijk beleidskader ontwikkeld worden dat het gebruik van geo-informatie maximaliseert. Het kan wat dat betreft terecht zijn om onderscheid te maken tussen databanken met kerngegevens die de kerntaken van de overheid, de commerciële en de democratische processen ondersteunen, en “geo-informatie van algemeen belang” en produkten met toegevoegde waarde voor particuliere gebruikers. Elke categorie kan een verschillend financieel regime hebben en condities voor toegang en gebruik.
- Voor elke dienst moet worden betaald. Hoewel: de balans tussen financiering via algemene belastingen of een contributie van gebruikers is een zaak die de verschillende tradities en culturen weerspiegelt en de verschillen in de kwaliteit van de geboden diensten. Hoewel het niet mogelijk is, noch wenselijk om één enkel kader voor prijsstelling voor heel Europa op te leggen, is het belangrijk de principes van de gemeenschappelijke markt overeind te houden inclusief niet discriminerende voorwaarden voor toegang en gebruik, transparantie van procedures, en fair trade. Deze principes vereisen op hun beurt een toenemende harmonisatie van toegestane procedures en een regulerend mechanisme om te waarborgen dat dominante posities niet uitgebuit worden ten nadele van de markt en een grotere toegang en dat het mogelijk is herziening te verkrijgen.

Op basis van de hierboven geschetste principes erkenden de panels van deskundigen, bijeengebracht in het GINIE project dat: *geo-informatie een belangrijke creditpost is waarvan het gebruik gemaximaliseerd zou moeten worden ten voordele van de burgers, bestuur en commercie.* Om dit doel te bereiken zijn de volgende aanbevelingen gedaan:

AANBEVELINGEN

- De voorwaarden en bepalingen voor toegang tot en het gebruik van geo-informatie zouden zo ontworpen moeten worden dat zij het maximale gebruik door individuen en organisaties vereenvoudigen en bevorderen en ze zouden duidelijk moeten definiëren waar iemand toegang toe heeft.
- De voorwaarden en bepalingen voor het gebruik van alle geo-informatie van de overheid moeten openbaar zijn en vrij toegankelijk als deel van de metadata dienstverlening.
- Het zou mogelijk moeten zijn informatie van de overheid inclusief geo-informatie zonder kosten in te zien vanaf het toegangspunt.
- Het gebruik van geo-informatie zou ook zo veel mogelijk vergroot moeten worden door prikkels om het gemeenschappelijk gebruik van gegevens te bevorderen.
- Er moeten innovatieve financiële regimes ontwikkeld worden voor de maximalisatie van een duurzame, kosten/effectieve produktie en het gebruik van geo-informatie (b.v. co-financiering) aangepast aan de status van de data (referentie data, data van algemeen belang, onderwerp georiënteerd).

- Het gebruik van licenties is passend om de investering en intellectuele eigendomsrechten van data producenten te garanderen en de voorwaarden en condities voor gebruik te verduidelijken.
- Licentievoorwaarden en gebruiksrechten zouden in heel Europa geharmoniseerd moeten worden en ze zouden eenvoudig, duidelijk en gelijk moeten zijn voor gelijke producten, ook als het terecht zou zijn de markt te verdelen naar soort gebruiker (Burgers, Publiek/lokaal, Publiek/centraal, Privaat, Niet-overheid en non-profit organisaties) en soort gebruik (Alleen inzien, Opleiding en Onderzoek, Waarde toevoegend)
- De harmonisatie van de rechten en licenties zou moeten starten in overleg met de belangrijkste data verstrekkers en gebruikers.
- De principes van non-discriminatie, transparantie en fair trade moeten altijd verdedigd worden en voorwerp zijn van een duidelijk regulerend regime bedoeld om:
  - te voorzien in een forum om klachten aan te horen en fouten te herstellen.
  - te zorgen dat dominante ondernemingen hun positie niet misbruiken en dat er gelijke kansen voor alle commerciële spelers in het spel zijn.
  - te zorgen dat aanbieders nauwkeurige informatie over hun producten en diensten geven.
  - te erkennen dat de privatisering van een activiteit uit de publieke sector rekening moet houden met de gevestigde rechten op informatie.
  - te voorzien in onafhankelijk en gekwalificeerd advies om te bemiddelen en te arbitreren tussen verschillende overheidsniveau's en tussen de publieke en private sector als het nodig is.
- Met betrekking tot aansprakelijkheid is er behoefte om:
  - producten, beperkingen op producten en overeenstemming over de verantwoordelijkheid voor informatiediensten te definiëren.
  - te onderkennen dat aansprakelijkheid afhangt van het ambitieniveau van de service en de verwachtingen van de gebruiker.
  - Te onderkennen dat contracten en wetgeving nodig zijn.

Deze aanbevelingen moeten in beschouwing genomen worden op:

- het lokale niveau waar veel gebruikers zijn en een belangrijk deel van de data aanwezig is;
- het nationale niveau waar de financiering en de productie van reference data ligt
- het Europese niveau waar de grootste behoefte is aan pan-Europese informatie voor beleidsmonitoring en evaluatie en het wettelijk kader gehandhaafd wordt om te zorgen voor een gemeenschappelijke markt en fair trade.